

Era sala sociau tara joenessa, plaçada en Betren, entrarà en funcionament en ostiu

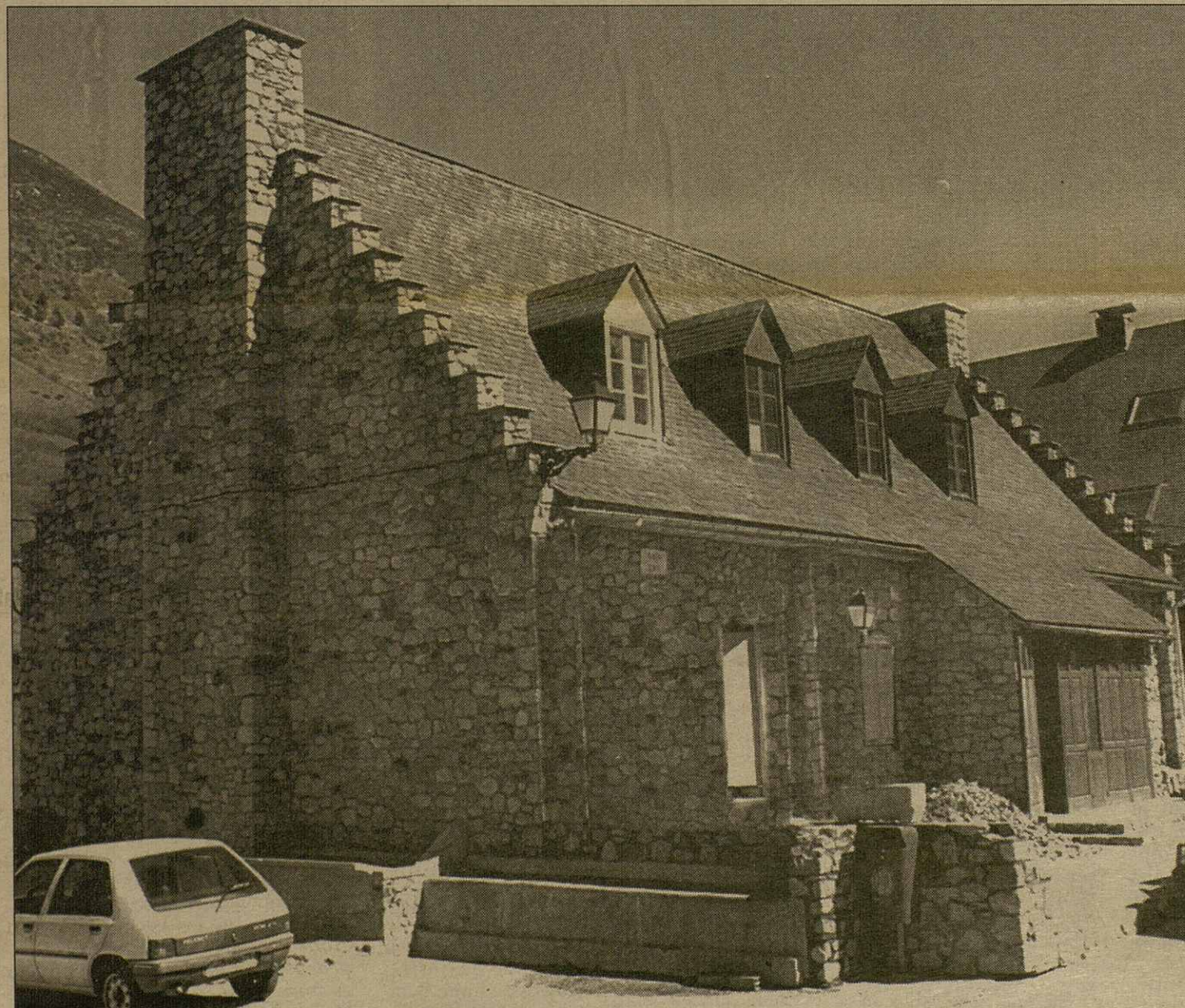
Eth locau, a on se i haràn activitats adreçadas as joeni, se trape en fasa de condicionament per part des operaris

III Era Oficina de Joenessa deth Conselh Generau d'Aran compdarà ben lèu damb era sala sociau que ja se bastís en Betren, e que servirà

entà acuelher activitats adreçadas sustot as joeni aranesi. Er edifici, en quau s'abilite era planta baisha entad aguesta finalitat, ei propietat

dera Entitat Menor de Betren, que ben lèu signarà un convèni damb eth govèrn aranés entà qu'aguest darrèr ne pogue gestionar eth sòn us.

Eth locau sociau abilitat, a on s'acostumen a hèr es balhs dera Hèsta Major deth pòble, pòrie entrar en funcionament entre es mesi de juriòl e agost.

S'abilite coma locau sociau era planta baisha dera bastissa.

SILVIA PUERTOLAS

Se premanís eth dusau sopar d'afraïrament en Barcelona

IV Er ent de promocion toristica, "Torisme Val d'Aran" ja premanís eth dusau sopar d'afraïrament que se harà en Barcelona, adreçat as aranesi e simpatizants d'Aran que per motius diuèrsi se trapan viuents dehòra dera comarca.

Era data mercada entath sopar d'enguan ei eth pròpleu dissabte 1 de mai en tot profitar ua jornada dedicada ara Val d'Aran e prevista aguest madeish dia en Barcelona.

Rebremen qu'ena passada edicion siguec eth collectiu "Amics d'Aran" qui s'encuedèc d'organisar era serada. Enguan "Amics d'Aran" a deishat que sigue "Torisme Val d'Aran" qui s'encuede dera organizacion tot e que collaboraràn entà sajar de superar er exit d'assistència artenhut est'an passat.

MIRALHEM-MOS

VIII A mòde d'endonvieta: de Pujòl, esquaire tant d'esquí aupin coma de hons, a compdar der an 51 formaue part dera seleccion espanyòla d'esquí en tot arribar a èster campion; un des primèrs en mèter en marcha era estacion de Baquèira; un des primèrs professors dera Escòla d'Esquí Espanhòla; un des principaus possaires der esquí de hons ena Val e vicepresident deth club CAEI.

De ben segur qu'auetz dejà endonviat ce de qui parlam. Mès encara vos dam ua auta pista: dus des sòns hilhs subergessen ena modalitat deth Snowboard, en tot qu'eth petit a destacat en esquí aupin.

Ara òc! Passatz tara plana ueit que vo'n haram cinc sòs.

CORS D'ATENCION DOMICILIÀRIA

OBJECTIU:	Capacitar er alumne enes coneishements teorico practics pròpis dera profession de TRABALHADOR FAMILIAR entà que pogue aufrir era assistència fisica e sociau.
ADREÇAT A:	Arturats.
DURADA:	300 ores (teoriques e practiques).
DATES:	A concretar, d'abriu a juriòl. 4 ores diàries.
ENDRET:	Residència Geriatrica.
ORGANISAT:	Peth Conselh Generau d'Aran damb era collaboracion de CEPROM.

ERA ENTREVISTA

Miguel Angel Ademà

COMISSIÓ PROMOTORA EN FAVOR PEDANIA D'UNHA

“Çò que mès mos preocupaua ère recuperar era entitat coma pòble qu'ara tornam a auer”

Silvia Puértolas
UNHA

Es passat 23 de març eth nuclèu agregat d'Unha arrenhieth eth sòn reconeishement coma pedania laguens deth tèrme municipau de Naut Aran.

Ei atau com se reconeishie era voluntat des vesins deth pòble que volien, dempús de tres ans de luta, a traucers d'ua Comission promotora entestada peth nòste entrevistat, recuperar aguest privilegi perdut a començaments de sègle segontes documents antics qu'atau ac certifiquen. A compdar d'ara, atau coma mos coment Miguel Angel Ademà, Unha pòirà gestionar es sòns sòs e èster representada damb plen vòt en Ajuntament de Naut Aran.

Silvia Puértolas. Quina ei era situacion actuau ena quau se trape Unha?

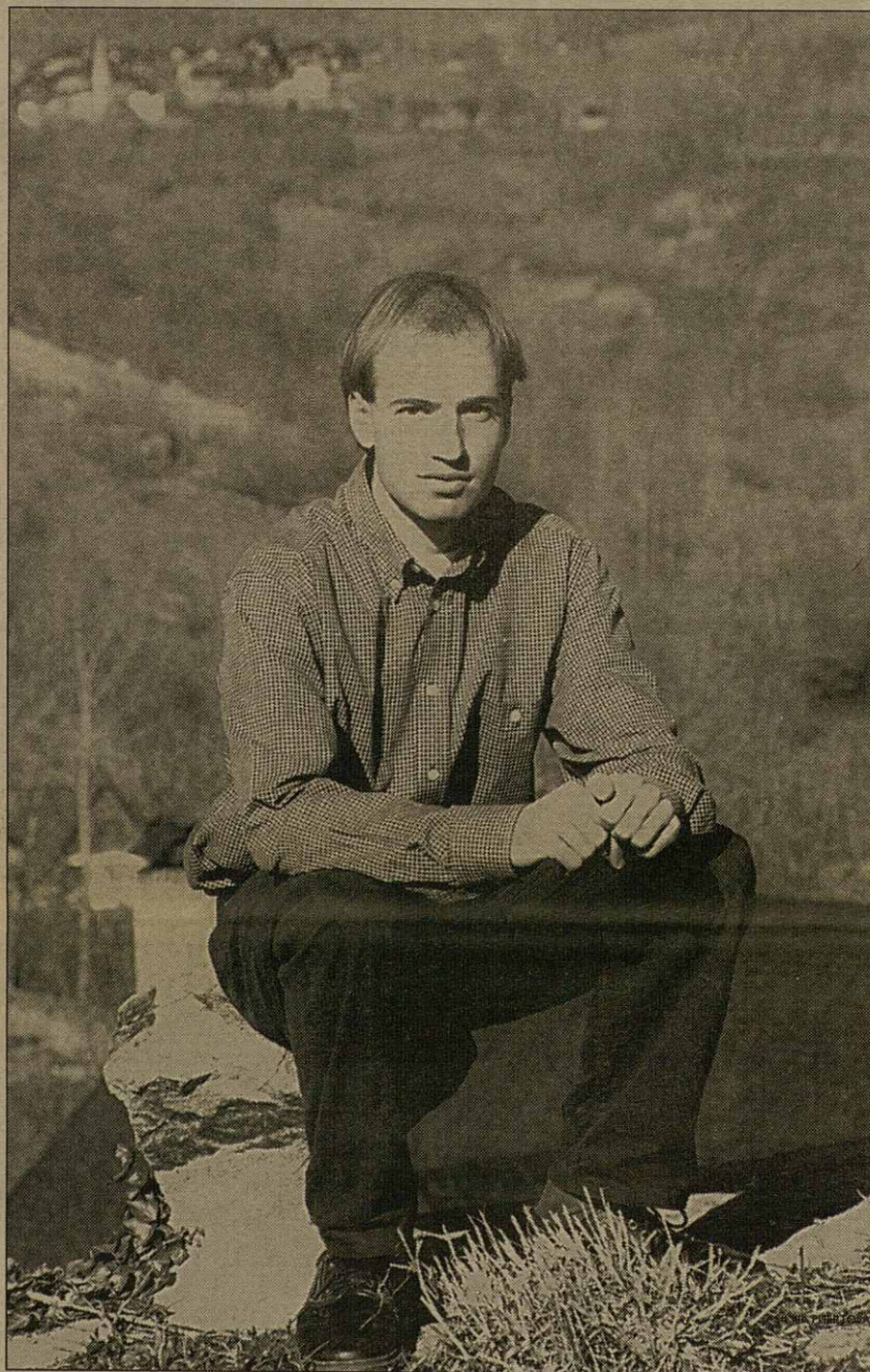
Miguel A. Ademà. Ara podem díder, qu'ara demora qu'arriben es eleccions en mes de junh, era Comission Promotora, constituïda ara hè tres ans entà auançar en expedient de demana amassa damb er ajuntament de Naut Aran entà èster pedania, ei qui s'encuede deth foncionament coma organisme de govèrn. Eth mèn papèr ath laguens dera madeisha ei era de portaveu.

S.P. Com an tramitat des d'Unha eth desir des vesins entà arribar a arténher era pedania?

M.A.A. Era idia siguec entre era madeisha gent deth pòble. Ua des causes que mos motivèc siguec qu'en Naut Aran èrem es unics que mos trapàuem en condicion de nucli agregat. Tot comencèc en mai de 1996, ara hè tres ans, quan mos amassèrem es quaranta cinc vesins qu'abituaument i viuem, entà començar atau damb er expedient. Ère de besonh, entà poder auançar enes tramits, era recuelhuda de signaturs qu'auien de superar eth 50% en favor dera demana. A compdar d'aquí, èm en junh de 1996 er Ajuntament deth Naut Aran dèc lum verda ar expedient. Se mos demanèc ua memòria explicatiua d'Unha damb caracteristiques istoriques, cens e aspèctes sociaus que presentèrem en mes d'octobre de 1996.

S.P. Maugrat que des d'Unha s'auançe plan de prèssa tota era documentacion, vostés tanben s'aueren d'amassar damb responsables deth Departament de Governacion.

M.A.A. Oc. Siguec en abriu der an següent que, a peticion d'aguest departament, mantenguèrem ua amassada. Aquí se mos demanèc que presentèssim un pressupòst

economic en quau se contemplèssim es ingressi d'Unha, e un mapa de delimitacion territorial. En aguest darrer document auèrem de detalhar eth patrimoni conjunt damb Bagergue e eth nòste pròpi. Ère un pas obligat entà poder sollicitar d'èster reconeishuts coma Entitat Menor.

S.P. Mès aci s'arturèc eth bon ritme damb eth quau auançaua era demana.

M.A.A. Era realisacion d'aguest mapa ajornèc mès d'un an e miei eth reconeishement d'Unha coma pedania. Aquí mos trapèrem damb quauque trebuc entà poder mercar era delimitacions des lindes. S'auèc de nomenar ua Comission de Delimitacion Territorial. Laguens dera madeisha i auie vesins d'Unha e pòbles colindants (sustot siguec for-

mada per gent d'auançada edat que coneishesse eth territòri). Era part conflictiva de mercar la trapèrem ena delimitacion entre Unha e Salar-dú.

S.P. Totun, Unha, temps entà darrer ja auie figurat coma Entitat Menor, un dret que damb eth temps perdec.

M.A.A. Era pedania d'Unha se perdec a començaments de sègle. Un document trapat en ua casa deth madeish pòble atau ac demòstre. Totun tanben mos cònte que dempús dera guèrra civiu s'artenhec un estatus per dejós dera pedania, çò qu'alavetz se diguie Junta Administratiua. Aguesta servie entà gestionar es hònts encara que non auie un poder legau. Aguest regim politic tanben se perdec cap as ans seishanta, en tot passar alavetz a èster un nucli agregat de Naut Aran.

PERFIL

Miguel Angel Ademà Castillo, neishet en Vielha tot e que tostemp a viscut en Unha. A corsat era diplomatura de sciéncias empresariaus e ei licenciat en administracion e direccion d'empreses. As sòns 28 ans ei, des de 1995, eth representant deth pòble nomenat per alcalde de Naut Aran, un cargue non politic autreat per situacion de nucli agregat, que servís sonque entà auer veu mès sense vòt enes decisions politicas que pren er Ajuntament e que tanhen a Unha. Ademà ei, a mès, portaveu dera Comission Promotora qu'a lutat enes darrèr tres ans entà qu'aguest pòble siguesse reconeishut coma Entitat Menor Descentralizada. Un dret que se hège public, de manèra oficial, eth passat 23 de març.

S.P. Alavetz ja se pòt díder qu'enes pròplèus eleccions auràn eth sòn pròpi alcalde pedani. Açò tanben permetrà auer, com es autes pedanies de Naut Aran, vòt ena vida politica deth tèrme.

M.A.A. Aguest ei un pas plan important. A mès d'auer mès pes politicament auram ues auantatges a nivèu economic qu'enquara non auèim pr'amor qu'èr er ajuntament de Naut Aran qui administra es sòs d'Unha. A compdar des pròplèus eleccions compdaram damb ua partida d'apruprèt sèt milions annaus que mos permetran invertir dirèctament entà ahèrs deth pòble. Mès nosati poderam díder en çò que les volem gastar. Totun çò que mès mos preocupaua ère recuperar era identitat perduda coma pòble qu'a ores d'ara ja auem artenhut.

S.P. Tanben receberàn ua partida economica deth canon de Baqueira Beret pera cession des montanhes.

M.A.A. Des 112 parts en què se despartissen es montanhes explotades tara estacion d'esquí, Unha n'a 13, d'aquí qu'a nosati tanben mos pertocarà part deth canon. Tot e qu'aguest ja ei calculat enes 7 milions que nomenaua abantes.

S.P. Un viatge convocades es eleccions e nombrat eth nau alcalde pedani ja an pensat a on mantieràn es amassades?

M.A.A. Ben. Semblarie èster qu'eth lòc mès idòni ei era sala sociau a despiet que demore d'èster apraiada pr'amor que se trape en plan mau estat. Nosati confiam qu'er Ajuntament de Naut Aran se hèsque cargue dera remodelacion ja qu'a dat lum verda ara redaccion deth projecte.

JAUME VILALTA
President
CRISTINA COLL HUIX
Directora general

VICENT SANCHIS
Director
LLUÍS MARTÍNEZ
Subdirector
Redacció:
SILVIA PUÉRTOLAS

Producció tècnica:
JORDI PELÁEZ
Publicitat:
ALBERT BORRÁS
JORDI RIBAS

Centralita Tel.: 93-316 39 00 - Fax: 93-316 39 36
Publicitat Tel.: 93-316 39 23 - Fax: 93-316 39 25
Subscriptors Tel.: 93-316 39 44 - Fax: 93-316 39 15
Distribució Tel.: 93-316 39 16 - Fax: 93-316 39 15
Consell de Cent, 425 - 08009 Barcelona

Telèfons a la Vall d'Aran
Redacció: 609 50 92 02
Publicitat: 608 69 29 50

DI: 320.249-1976
DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'ODJ

Eth locau sociiau de Betren se meterà en foncionament entath pròplèu ostiu

Ja se trabalhe en condicionament dera sala, adreçada sustot as joeni, maugrat qu'encara manque era signatura deth convèni d'us

Silvia Puértolas
BETREN

Era Oficina de Joenessa deth Conselh Generau d'Aran compdarà ben lèu damb ua sala sociiau en Betren adreçada sustot entà us des joeni aranesi. Atau ac an hèt a saber responsables de Joenessa, ja qu'aguesti dies s'amien a tèrme es trabalhs de condicionament deth locau damb eth bastiment de dus burèus, era installacion deth cauhatge e era pintura e apraiament deth madeish.

Es trabalhs se hèn ena planta baisha de çò qu'ei era actuau sala de hèstes de Betren. Ei en aguesta madeisha bastissa a on demorà liura era prumèra planta entà us exclusiu der ajuntament.

Tot e que ja i a un acòrd entre es parts implicades en ahèr, era Oficina de Joenessa deth Conselh Generau e era Entitat Menor de Betren, encara son pedenti es tràmits de formalisacion per escrit damb era signatura d'un convèni en quau demoràrie constància era cession dera sala ath govèrn aranes

entà gestionà-ne eth sòn us. Totun era Entitat Menor de Betren poirà hèr a servir eth locau, coma a vengut hèn entath moment, entà sala de hèstes.

Es activitats previstes a desvolopar enes installacions, que pòrien entrar en foncionament entre es mesi de juriòl e agost, seràn coordinades pera madeisha Oficina de Joenessa. Un viatge sigue abilitat eth locau, serà aufrut a totes aqueres associacions, collectius e d'aites entitats vinculades damb es joeni. En aguest sentit cau dèder que non se descarte qu'ara ora se destine entà activitats puntuaus deth public en generau. Entath sòn us s'establirà un calendari annau programat.

Es objectius mercats pera Oficina de Joenessa entà amiar entà dauant aguest projècte son principaument: potenciar e balhar suport ar associacionisme entre es joeni aranesi, melhorar er aspècte formatiu, fomentar es activitats ludiques e culturals, potenciar es iniciatius, fomentar era educacion enes

Eth locau s'abilite ena actuau sala de hèstes de Betren

estones de léser, era participacion e eth dinamisme.

Era inversion prevista peth Conselh, contemplada enes pressupòsti generaus d'en-

guan, entà abilitar eth locau ei d'uns cinc milions de pesetes.

Entà dinamisar era sala de Betren se harà ua distribucion en diferents airaus, toti eri damb un vècle d'interrelacion. Aguesti, que ja se trapen estructurats, son; er airau d'esplai, entà promoir era formacion des joeni, principaument per grops, que se dediquen a activitats enes sues estones de léser.

Tanben s'a pensat en un dusau, batiat coma sòciocultural, damb ua finalitat fonamentau que vire ath torn d'arténher ua vision mès profunda, ua actitud critica e ua educacion en camps coma er artistic, musicau, literari entre d'aiti. En aguest apartat tanben se i contemplaràn talhèrs e sales d'exposicions.

Laguens d'aguesti airaus, i aurà un tresau apartat ath torn dera formacion. Es joeni poirà prener part en còrsi de formacion non reglada (aranés, francés, catalan, anglés...) e seminaris. A mès

tanben s'incluràn conferències, tertúlies a debats.

Campus poliesportiu

Per çò que tanh as joeni, era Oficina de Joenessa amassa damb eth Conselh Esportiu trabalhen entà premanir, entre es dies 5 e 19 de junhsega, eth prumèr campus poliesportiu dera Val d'Aran. En aguesti 14 dies es mainatges aranesi poirà practicar, damb monitors titulats, esports coma fòtbol, senderisme o tènis taula entre d'aiti. Aguest campus poliesportiu anarà adreçat as mainatges d'edats comprenudes entre es 12 a 16 ans.

Per ua auta part responsables de Joenessa an anonciat tanben qu'en aguesti moments se trabalhe ena redaccion d'un convèni damb "Escoltes Catalans". En eth se i contemple era creacion d'un camp de fotografia (entà ensenhar as joeni era sua practica) atau coma un camp de trabalh tà condicionar er entorn des mines de Liat.

Era planta baisha poirie èster d'us public entre juriòl e agost

NÒTA INFORMATIUA

INTERESSATS MODIFICACIONS
ENES VIATGES DER
IMSERSO 1999-2000

• Formalisar er imprés de sollicitud abantes deth 15 d'abriu.

• Era trametuda des sollicituds calerà efectua-la ena oficina des servicis sociaus plaçada enes baishi dera residència assistida Sant Antòni (Vielha), en tot portar un parelh de fotocòpies deth DNI e fotocòpia deth certificat de pension.

Tà mès informacion trucar tath numerò: **973 64 25 60**

Er ent "Torisme Val d'Aran" organise enguan eth sopar d'afrairament de Barcelona

Redaccion
VIELHA

Er ent de promocion toristica "Torisme Val d'Aran" trabalhe aguesti dies entà premanir eth dusau sopar d'afrairament organisat en Barcelona, adreçat sustot as aranesi que per motius diuersi viuen dehòra dera Val d'Aran. Aguest sopar que se hège per prumèr viatge est'an passat, alavetz premanit per "Amics d'Aran", un collectiu de persones araneses e simpatisantes dera comarca, enguan an estat eri madeishi

es qu'an decidit que sigue "Torisme Val d'Aran" qui s'encuede de premaní-lo damb eth supòrt en Barcelona de part deth collectiu. Segon tes auançaue eth Conselhèr de Torisme, Joan Batalla, eth sopar ei previst entath dia 1 de mai dat qu'aguesta data coïncidís damb ua jornada que se harà en Barcelona dedicada ara Val d'Aran.

Aguesta dusau serada serà presidida peth Sindic d'Aran, Carlos Barrera. Rebrembem qu'est an passat siguec eth Conselhèr Batalla qui acompanhèc as aranesi que s'a-

massèren. En sopar ei previst que se servisque minjar tipicament aranes maugrat qu'encara se deconeihis er endret en quau se harà.

"Torisme Val d'Aran" ja a metut a disposicion des interessats un numerò de telefon entà demanar quinsvolh tipe d'informacion relacionada damb aguest acte. Aguest ei eth 973/64.06.88, en orari de 8 deth maitin a 6 dera tarde.

Ua des intencions entà enguan ei era de superar era ueitania de persones que s'ammassèren est'an passat. Ua chifra plan importanta dat

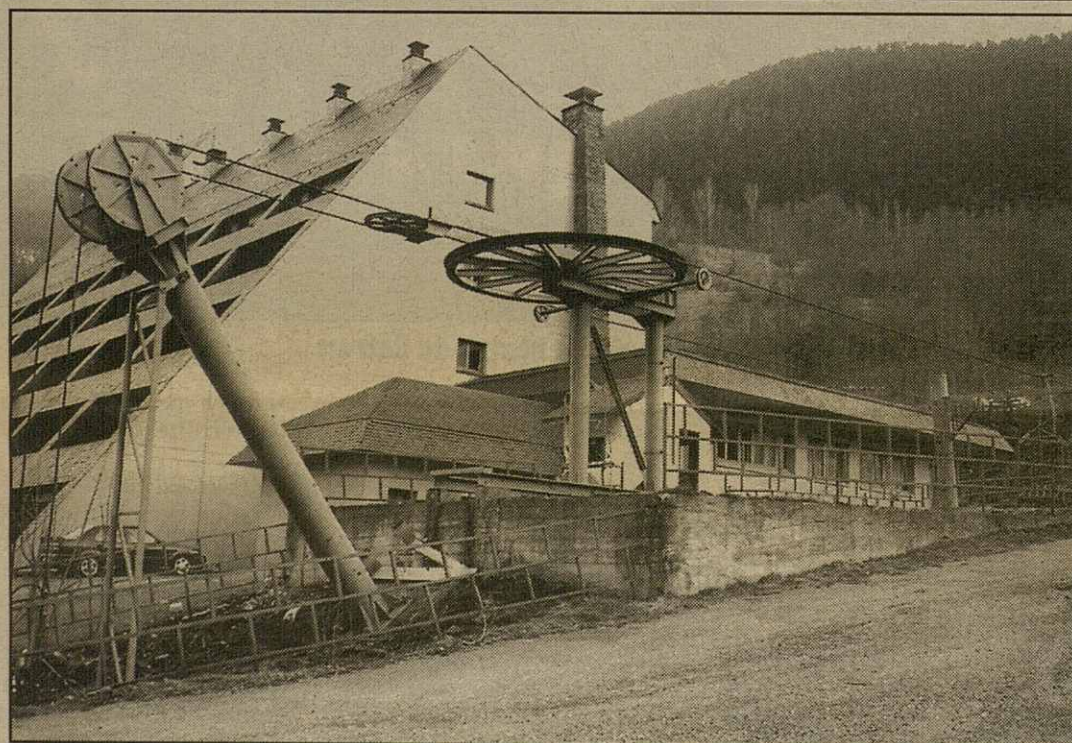

Er an passat i assistiren ues 80 persones

SILVIA PUÉRTOLAS

era dificultat que suposaue, arribar a concentrar era gent. D'aquerò qu'enguan, des de "Torisme Val d'Aran" se hè ua crida entà que siguen es ma-

deishi aranesi qui contacten damb er ent. Es previsions mercades son d'arribar a ar-ténher era chifra de cent cinquanta aranesi.

SILVIA PUÉRTOLAS

EI NOTÍCIA

Era Associacion "Tuca Dubèrta", formada per uns sies cents associats, damb era intencion d'amiar entà dauant era reobertura d'aguesta estacion d'esquí plaçada en Betren, a convocat ua Assamblèa Generau entath pròpleu diuendres 9 d'abriu. Aguesta que serà dubèrta entà toti aqueri que i volguen assistir se harà en Otal de la Vall de Vielha, plaçat en C/ Pas d'Arrò, 40. Era ora mercada de convocatòria ei es dètz deth ser. Tot e que des de Tuca Dubèrta non s'an volut auançar es punts que se tractaran ena amassada es sòns representants insistissen ena importància qu'a qu'es vesins dera Val d'Aran i prenguen part.

telefons d'interès generau

973 64 18 01	Conselh Generau d'Aran	Cò de Saforcada	(25530 Vielha)	973 64 57 26	Infor. torisme Salardú	Balmes, 2	(25598 Salardú)
				973 64 16 12	Infor. torisme Arties	Pl. Urtau, 26	(25599 Arties)
				973 64 01 10	Infor. torisme Vielha	Sarriulera, 5	(25530 Vielha)
973 64 18 15	Musèu Val d'Aran	Major, 36	(25530 Vielha)	973 64 82 07	Infor. torisme Bossòst	Eduardo Aunós, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 18 15	Ecomusèu de Vilamòs	Major, s/n	(25551 Vilamòs)	973 64 73 03	Infor. torisme Les	Pl. der Ajuntament, s/n	(25540 Les)
973 64 18 15	Musèu S. Joan d'Arties	Ctra. Baquèira, s/n	(25599 Arties)	973 64 44 55	Infor. Baquèira Beret	Nucleu Baquèira, s/n	(25598 Baquèira)
973 64 25 69	Archiu Istoric Generau d'Aran	Major, s/n	(25537 Arròs)	973 64 09 79	Can. Iniciatives Toristiques	Avda. Castièro, 15	(25530 Vielha)
	Pompièrs Val d'Aran						
973 64 00 80		Ctra. Nacionau, 230	(25530 Vielha)	973 64 12 91	Parròquia de Salardú	Sant Andreu, 1	(25598 Salardú)
	Espitau Val d'Aran			973 64 00 21	Parròquia de Vielha	Pas d'Arrò, 8	(25530 Vielha)
973 64 00 04	Dispensari medicau - Les	Espitau, 5	(25530 Vielha)	973 64 82 53	Parròquia de Bossòst	Major, 31	(25550 Bossòst)
973 64 82 29	Dispensari medicau - Bossòst	Pl. dera Glèisa, s/n	(25540 Les)	973 64 81 05	Parròquia de Les	Pl. dera Glèisa, s/n	(25540 Les)
973 64 82 11		Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)				
	Farmàcia Palà - Baquèira			973 64 01 95	Parada de taxis (Vielha)	Pl. Sant Antòni, s/n	(25530 Vielha)
973 64 44 62	Farmàcia Palà - Arties	Edif. Campalías, s/	(25598 Baquèira)	932 65 6592	Coches de linha		
973 64 43 46	Farmàcia Català - Vielha	Ctra. deth Pòrt, s/n	(25599 Arties)	906 33 00 03	Informacion meteorologica		
973 64 23 46	Farmàcia Català - Vielha	Avda. Pas d'Arrò, s/n	(25530 Vielha)	900 12 35 05	Informacion carretèras		
973 64 25 85	Farmàcia Palà - Vielha	Sentin, 1	(25530 Vielha)				
973 64 20 39	Farmàcia Moralejo - Bòrdes	Antecada, s/n	(25551 Es Bòrdes)		Deportur	Sant Ròc	(25550 Bossòst)
973 64 82 07	Farmàcia Almansa - Bossòst	Eduardo Aunós, s/n	(25550 Bossòst)	973 64 72 32	Camins des Pirinèus	Pas d'Arrò Baishi, s/n	(25530 Vielha)
973 64 72 44	Farmàcia Almansa - Les	Querimènia, 3	(25540 Les)	973 64 24 44	Escola d'Equitacion	Ctra. França, s/n	(25530 Vielha)
				973 64 08 88	Palai de Gèu	Eth Solan, s/n	(25530 Vielha)
				973 64 28 64	Complexe esportiu Bossòst	Era Lana, s/n	(25550 Bossòst)
				973 64 81 57			
973 64 20 44	Mossos d'esquadra						
973 64 80 14	Comissaria - Les	Edif. Tressens baish	(25539 Betren)		Gasolinèra - Vielha	Ctra. deth Tunel, s/n	(25530 Vielha)
973 64 52 77	Guàrdia Civil - Baquèira	Ctra. de França, s/n	(25540 Les)		Gasolinèra - Era Bordeta	Ctra. N-230, s/n	(25551 Era Bordeta)
973 64 00 05	Guàrdia Civil - Vielha	Parcatge Baquèira, s/n	(25598 Baquèira)		Gasolinèra - Pontaut	Ctra. N-230, s/n	(25549 Pontaut)
973 64 81 77	Guàrdia Civil - Bossòst	Montcorbison, s/n	(25530 Vielha)				
973 64 72 29	Trafic - Bossòst	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)	973 64 20 88			
973 64 01 75	Casèrna militar - Vielha	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)	973 64 72 91			
		Pas d'Arrò, s/n	(25530 Vielha)	973 64 71 00			

Es professons de Setmana Santa tornen tàs carrèrs de Bossòst

Redaccion
VIELHA

Es tradicionaus representa-
cions deth Via Crucis,
entàtz deth maitin e
eth Sant Enterrament tàs
dètz deth ser, aumpliren ager
es carrèrs de Bossòst de visi-
taires e aranesi que seguiren
de pròp es unques profes-
sions de Setmana Santa qu'en-
cara se conserven ena Val
d'Aran.

Ath torn de cent vint-e-cinc
persones, en tot representar
dotze passi dera passion e
mòrt de Nòste Sènher, reviu-
ren es quatorze estacions
deth Via Crucis en tot recó-
rrer es carrèrs deth pòble
rememorant un des sòns
actes religiosi mès arraicsats.
Aquí se i podien trapar
voluntaris de totes es edats,
de mainatges de 3 ans enqua
gent d'auançada edat.

Era Organizacion de Profes-
sions de Setmana Santa de
Bossòst renaue enguan ua
part deth vestiari en tot estre-
ar materiau nauèr es armats,
damb nauí escuts, canèrs e
era espasa deth capitan. Per
cò que tanh ath renauiment
de vestiari, es previsiones mer-
cades entar an que ven son de
contunhar damb es vestits
des armats e damb era crom-
pa de mès vestits entà

SILVIA PUÉRTOLAS

Es professons recorreren es carrèrs deth pòble

ampliar eth nombre de capu-
chins que pòrten ua des imat-
ges mès significatiues dera
professon, era Vèrge de Pietat.

Era Presidenta dera Organi-
sacion, M. Àngeles De Burgos
se mostraue plan satisfèta

peth nombre de gent qu'acu-
dic as professons, tant deth
madeish pòble coma venguts
de dehòra. Bossòst barrarà es
professions deman dimenge,
dempús dera missa, damb era
deth "Santo Encuentro".

Es esquiaires alevins despedissen en Cerler ua sason de boni resultats

Redaccion
VIELHA

Es mainatges aranesi, dera
categoria d'alevins, acabè-
ren eth calendari des cor-
ses d'enguan damb era sua
participacion en trofèu Pita-
rroy, que se portèc a tèrme
ena sua 4au. edicion ena esta-
cion d'esquí de Cerler, era
organizacion deth quau
correc a cargue deth Cerler
Aneto Esquí Club de Benas-
que.

Aguesta competicion, de
dus dies, s'auie programat
entà qu'eth dissabte, 27 de
març, se corresse un supergi-
gant e eth dimenge, 28 un
gigant. Pr'amor deth fort vent
que comencèc a bohar pen-
dent era net deth dissabte, era
organizacion se vedec obliga-
da a suspèner era corsa pro-
gramada entath dusau dia.

A despriet d'açò, en trofèu
Pitarroy s'amassèren corre-
dors de diuerses federacions
autonomiques: andalosa,
madrilenha, asturiana, ando-
rrana... e, maugrat era fòrta
competència, es resultats
artenhudi pes aranesi en
supergigant sigueren exce-
llents; tornèren entà casa
damb sies pòdiums.

Era prumèra posicion
laguens dera categoria d'ale-

CAEI

Alevins ena darrèra corsa d'enguan

vins I hemnes siguec tà Maria
Villarreal (Fed.Astur.); era
dusau tà Cristina Gramunt
(CAEI), e era tresau tà Marta
Hormaechea (Fed.Astur.). En
alevins I òmes guanhèc Javier
Antes (CEVA), seguit de Victor
Lara (Fed.Astur.) e de Alexan-
dre Regada (Cerler). Era qua-
tau plaça l'artenhec Eduardo
Puente (CAEI). Ena categoria
alevins II hemnes: Maria Mun-
guia, Ares Cuadras e Paula
Tost, es tres corredors deth
(CAEI), se n'emportèren es
pòdiums.

En alevins II òmes guanhèc
Paul de la Cuesta (CAEI),

seguit de Javier Aracil
(Fed.Astur.) e de J. Antonio
Morales (Andorra). Cau reme-
car qu'era cincau, ueitau e
detzau posicions sigueren tà
Oscar Garí (CAEI). Borja Antes
(CEVA) e Rafa Lerma (CAEI).

Eth dissabte, tàs 19 ores, en
ua coneishuda discotèca de
Benasque se celebrèc era
hèsta d'entrega de prèmis tàs
guanhadors. Es joeni esportis-
tes gaudiren d'un bon vres-
palh e receberen nombrosi
obsèquis de diuerses cases
comerciaus.

La formació universitària
via Campus Virtual
a Internet és la nostra
especialitat.

Formar els professionals
del futur amb els mitjans
més avançats és el nostre
objectiu.

- Psicopedagogia
(2n. cicle)
- Dret
- Humanitats
(també accés a 2n. cicle des
d'altres estudis universitaris)
- Filologia Catalana
- Documentació
(2n. cicle)
- Ciències Empresarials i
Administració
i Direcció d'Empreses
- Enginyeria Tècnica
en Informàtica
de Sistemes
- Enginyeria Tècnica
en Informàtica
de Gestió
- Graduat Multimèdia
(titulació pròpia interuniversitària
amb la UPC)

Sol·licitud d'accés:
del 22 de març al 30 d'abril de 1999
Inici període lectiu: setembre de 1999

Titulació progressiva
Consulteu la nova modalitat
de certificats universitaris parcials, que es
poden obtenir al llarg dels estudis.

902 141 141

www.uoc.es

Universitat
Oberta
de Catalunya

Informeu-vos-en també
als centres de suport de la
UOC a Barcelona, Lleida,
Manresa, Reus, Sabadell,
Salt, Sant Feliu de Llobre-
gat, Terrassa i Brussel·les.

La Universitat Oberta als nous temps

brama

REALITATS

En Lespin, un pòble entre Tredòs e Canejan, i viuïen 180 persones; i auïe dus bars.

Un, "Eth Malh", ère propietat de ua família des dites "antigues", senhors d'ua bona part des tèrres e emparentats damb es qu'auïen era propietat dera majoria des cases, bòrdes e tèrres. Se considerauen portadors dera eréncia millenària deth país. Es cognòms se les repetien ath long dera istòria familiara, producte des molti maridatges parentius. Se i compdauen antics capelhans, bailes, còssos, conselhèrs,... N'i auïe de dretes, de quèrres, monarquics e republicans. Eth procès democratic non auïe cambiat es interrelacions,... Eth referent (eth líder) ère eth madeish. Eth pòble administtraue es tèrres comunaus en benefici de toti eri. En bar, despachant, tan lèu se i trapaue era mès vielha dera casa, coma eth gojat tornat der institut. Es òmes deth pòble, tota era vida que se i auïen trapat entà hèr era botifarra o simplement discutir (conferenciar, e didien abans). "Ès pèc...?" li cri-daue er un ar aute. "Que non as vist que s'a achicat?" Èren expressions pròpies deth dia a dia e ja formauen part deth mobiliari imaginari d' "Eth Malh".

Er aute ère eth "Bar Nau". L'auïe possat ua joena pareilha damb dus mainatges que s'auïe plaçat en Lespin cansats deth tapatge dera ciutat e atirats pes encants dera Val d'Aran, er atractiu deth sòn

paisatge e era tranquillitat des poblets. Auïen un petita quantitat de sòs qu'invertiren ena croma d'ua bòrda que damb esfòrc anèren apraiant. Eth dia dera inauguracion convidèren a tot eth pòble e mossen benedic eth comèrc. Es mainatges anauen entar estudi de Lespin e era joena pareilha ath pòc deth temps ja parlaue aranés. Ath cap de dus ans, era mair ja ère capaça d'escriu-é-lo damb ua cèrta correccion. Eth pair trebalhaue ena estacion d'esquí e en çò que calesse e era mair mantenguie eth bar dubèrt en tot aufrir un senzilh restaurant enes epòques puntas. Viuïen satisfèts,...

Arribèc eth moment en qué era competéncia enfrontèc es interèssi d' "Eth Malh" damb es deth "Bar Nau". I auèc es naturaus preses de posicion, es comentaris, es crítiques,...

Era Val d'Aran auïe auut un important procès cambiant de poblacion degut as grani moviments migratòris produïts pera economia deth torisme. Es resultats èren imprevisibles.

D'entre totes es reflexions que bipolarisèren es discussions que, coma tostemp, dividien entre boni e dolents m'interèsse en especiau era qu'elaborèc Joan (eth de Borsa). Tostemp preocupat pera tèrra, era sua qüestion virauè ath torn dera aranesitat; des qu'èren d'ací o de delà; de, qui ei mès aranes?

Es deth Malh n'auïen era sang,

n'auïen popat er aire e eth paisatge, auïen patit ena pèth antiga des sòns pairs-sénhers eth hired des iuèrns e era terribla paciència deth long trebalh diari ena montanha, coneishien eth color des pèires des cases, des cabanes e des bòrdes e eth pausat creishement dera èrba,...; sabien es costums e participauen damb normau plaser enes celebracions mès centenàries dera vida diària. Mès, trapauen normau que mossen les hesse es sermons en castelhan, e les costaue d'acceptar qu'er aranés siguesse lengua occitana; un bon sector dera família non liegie er aranés damb facilitat e auïen optat per emplegar eth castelhan; opinauen que se gastauen massa sòs entà hèr víuer er aranés e creiguien que se calie hèr difusion deth pòble e deth sòn negòci ère mielhòr de hèc en castelhan perque atau ac entenien toti. Eth mainatge petit non anaue massa ben enes estudis e pensauen qu'ère perque era escolà non ère pro bona e se dedicauen massa ores a causes coma er ensenhament der aranés. Parlauen er aranés en família e creiguien que damb açò ja n'i auïe pro.

As deth Bar Nau les costaue d'integrà-se entre era poblacion. Es sues convèrtes en un pòble plan barrat èren fòrça limitades. Sustot podien parlar damb es mès vielhs. Ei damb eri qu'auïen après er aranés. E en tot parlar damb eri qu'auïen descubèrt qu'i auïe ua

relacion inseparabla entre era sua forma de parlar e eth aspècte des cases, des camps trebalhats, deth clima, dera forma des carrèrs, dera flaira des persones cansades ath cant deth huec,... e s'auïen enamatat dera tèrra. E la defenien perque ère era tèrra des sòns hilhs. Era des amics des sòns mainatges, era deth sòn futur. Era publicitat deth restaurant la hègen en aranés e collaborauen s'ère possible enes actes realitzats ath torn dera lengua dera tèrra. Seguien es estudis des hilhs e defenien eth procès d'introduccion der aranés ena escolà; pensauen qu'encara n'i auïe pòga de promocion lingüística, e reclamauen mès intervencion dera administracion (deth Conselh Generau e dera Generalitat) en toti es actes dera vida social. "Er Ajuntament l'emplegue pòc" se les entenien a dèder. S'interessauen per causes d'Occitània e trapauen gò en escotar ràdio e television en aranés, o ena lectura aranesa. Creiguien en trebalh de toti entà mantier viua era lengua e se i esforçauen en emplegà-la e la parlauen tostemp qu'auïen ocasion.

Entre trist, raujós e dobtós Joan (eth de Borsa) sentencièc: ei aranés qui emplègue er aranés.

Jusèp Loïs Sans Socasau
Institut d'Estudis Occitans - Aran
jsans1@pie.xtec.es

Vila daurís era sua glèisa ath culte dempús des reformes hètes

Redaccion
VIELHA

Un bon nombre de feligresis, venguts de diuersi endrets dera Val d'Aran, poderen veir de pròp es melhores que vien d'acabà-se ath laguens dera glèisa de Sant Pèrre de Vila ena prumèra missa que s'oficiaue dempús des reformes en tot coincidir damb dimenge de Rams.

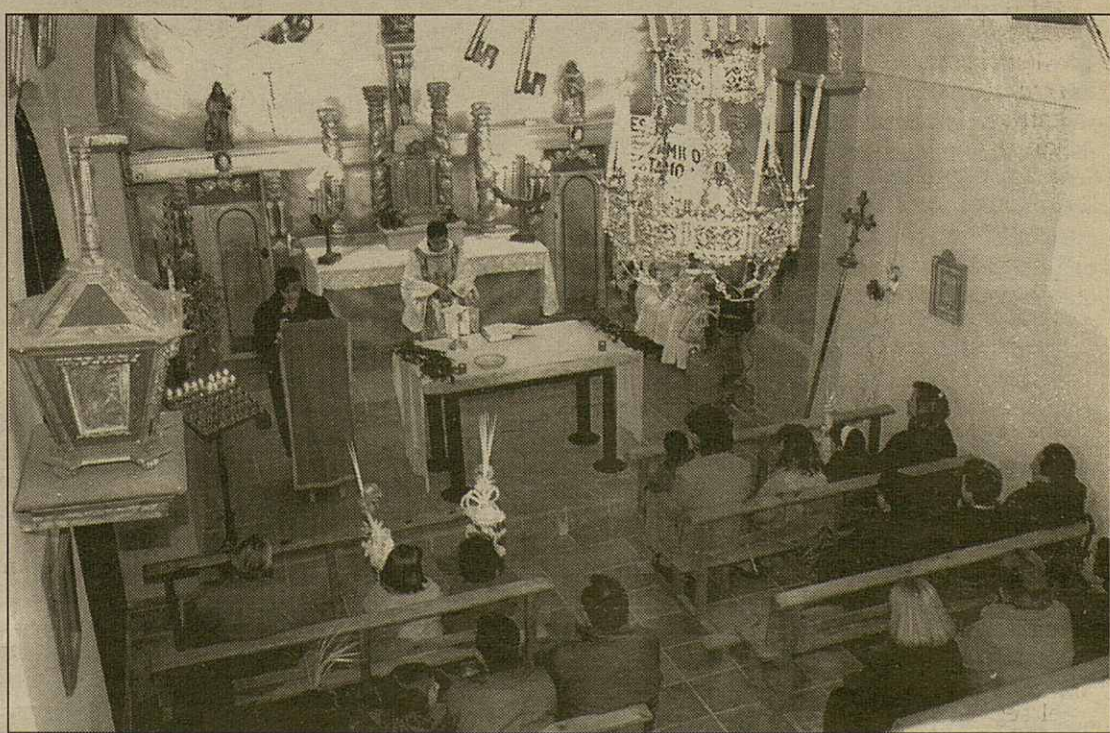
Ère justament aguest dia eth que s'auïen mercat es operaris e vesins deth pòble, que collaborauen ena restauracion der interior deth temple, entà tornar a daurilo ath culte un viatge renauit.

Es assistents poderen veir

nombrosi cambis hèti ena glèisa de Sant Pèrre que se trapaue, abantes des òbres, en fòrça mau estat.

Laguens ja se i pòt observar era neteja hèta enes dus autars lateraus deth temple, coneishuts coma de Sant Ròc e deth Ròser, era naua pavimentacion der autar centrau e er aspècte qu'aufrís tot eth conjunt pintat per complèt. Tanben se i pòden apreciar es motius que luden ena pared der autar centrau a on i son representades es claus de Sant Pèrre, era aufrena dera Eucaristia e er Esperit Sant.

Es qu'anèren entara missa deth dimenge tanben poderen encuedà-se deth nau

Ena missa de Rams "s'estreèc" era glèisa dempús des melhores hètes en interior

tèrra plaçat en tot remplaçar eth vielh de husta per un aute hèt en gres de breda.

En sermon deth caperan qu'oficièc era missa non manquèren elògis entà toti es que, sustot vesins, an ajudat a qu'era melhora s'age amiat a tèrme.

En aguesta actuacion s'an invertit un totau d'un milion sèt centes mil pessetes per part deth Conselh Generau e cinc centes mil pessetes pera Entitat Menor d'Arròs e Vila.

Ena missa de Rams de Vila com ena majoria des misses

hètes enes glèises araneses, mès en d'aguest pòble damb un interès especiau pr'amor dera estrea dera glèisa, non i manquèc ne era profession ne benediccion de laurèr o boish e palmes que se hec en exterior de Sant Pèrre.

Carona enjós

25 ans de cançon còrsa

David Grosclaude
LESCAR

Per festejar sos vint e cinc ans la maison d'edicion Ricordu publicava pel Midem, lo marcat internacional de la musica, un disc de compilacion amb 23 artistas e grops que son dins son catalògue. De *Canta u Populu Corsu* en passant per Petru Gelfucci e *I Muvrini*, Ricordu viu de l'extraordinària produccion musicala de l'iscla e ajuda lo dinamisme dels cantaires còrses.

Antoine Leonardi, lo gerent actual de Ricordu èra un tecnician convençut que caliá un estúdio d'enregistrament per los cantaires còrses que volián enregistrar sus plaça. Lèu l'òme se rendèt compte que caliá mai qu'un estúdio d'enregistrament mas qu'èra necessari d'aver tanben una maison de produccion. Èra la condicion per veire sortir los disques. Los artistas avián pas los mejans per se produire sols. Uei lo director comercial de la maison es Michel Leonardi, lo filh del creator de Ricordu.

Vint ans de promocion

Uei, quand òm parla de la cançon còrsa lo nom de *I Muvrini* s'impausa pr'amor lo grop es conegut un pauc per

tot pel monde. Mas calguèt fòrça temps per arribar a aquela renomada de la cançon còrsa.

Tot es partit de *Canta u Populu Corsu*, lo grop mitic que foguèt lo brèc de totes los cantaires còrses dels ans 80 e 90. Tot es partit d'aquel grop que faguèt un grand trabalh de collectatge e un jorn la premsa començèt un pauc de s'interessar a aqueles cantaires amb tèxtes politics, mas tanben portaires de la memòria musicala de Corsega.

Puèi de *Canta u Populu Corsu* partiguèron los grops que son famoses uei: los fraires Bernardini, qu'an creat *I Muvrini*, e tanben los que fondèron *Chjami Aghjalesi* o encara *A Fileta*. Puèi i aguèt J.-P. Poletti o Petru Gelfucci que se faguèron conéisser.

Un còp de man donat per quauques artistas de l'exterior ajudèron a la renomada de las voses de Corsega Mas foguèt long abans que la premsa internacionala comencèsse de s'interessar vertadièrament a la cançon còrsa e abans que las ventas de disques faguèssen de Ricordu una maison d'edicion capabla de produsir 30 a 40 disques per an, coma es lo cas en 1999 tot aquò per una iscla de 250.000 estatjants.

Uei los mai coneguts son pas mai en cò de Ricordu com

I Muvrini qu'an signat dempuèi quauques annadas amb de grandas maisons de produccion internacionalas. Mas es un pauc la consequéncia del succès.

Empacha pas Ricordu d'aver a son catalògue los primièrs disques del grop e d'aver totjorn tanben d'autras valors seguras que se vendon plan com los primièrs disques de *Canta u Populu Corsu*. Son las referéncias istoricas, las basas del catalògue. Lo succès internacional dels uns ajuda los joves.

Mas Ricordu es pro fièr de dire qu'a descobèrt cò que compta uei dins la cançon còrsa. Per l'avenir pensa d'aver los artistas que faràn la produccion de deman amb per exemple *Surghjenti* o *Diana di l'Alba*. Michel Leonardi insistís sul fait que la politica de Ricordu es totjorn centrada sus la cançon còrsa a 90%.

Cada annada son 3 milions de francs (400.000 euros) que son investits per sortir disques d'artistas novèls. Cada disc es un risqué important; l'investissement mejan es de 200.000 francs (30.000 euros). Las ventas se fan per mitat en Corsega, per 40% sul continent e uns 10% en defòra de las frontièras de l'Estat francés. Lo consum de disques en

Corsega es fòrt. Los estudis mòstran que los còrses crompan mai de disques que los autres consumidors e quand crompan donan sovent la prioritat als artistas còrses.

Sense ajuda

Amb sèt personas en permanéncia e un detzenat per l'estiu Ricordu es pas una empresa giganta mas funciona en prepausant tot cò que cal per sortir un disc.

Estúdio d'enregistrament de 'Ricordu'

Es estat dich que "lo fantastique se bastís totjorn dins un temps circulari" e, donc, qu'aquò's en tot partir de l'avenir qu'òm pòt agantar lo present d'un novèl biais. Aquí per pròva tant de romans que de la man d'Ursula K. Le Guin, Philip K. Dick (*"Aquò's a de fedas electronicas que los andròids sòmian, pas verai?"*), Richard Matheson (*"Soi legenda"*) o quitament Joan Bodon (*"Lo Libre dels Grands Jorns"*) an capitat a nos remandar un rebat ernhós de tant de causas que bolegan al trefons de nòstre èime malautís. O *"Heisei"*, un "space-opera" que Joan-Francés Blanc publiquèt en 1997 dins la colleccion "Permerias de Calam" (Princi Negre, Bordèu). Un roman pas gaire espés —una setantena de paginas— que se passa pel sègle que ven e que balharà rason a totes quantes son a pensar "qu'avèm pas finit de patir..." e que cò pièger es per arribar.

Joan-Francés Blanc

Pas besonh de lo presentar, lo Joan-Francés Blanc (Agen, 1961), per los qu'an l'abitudina de dintrar lo malhum sus Internet, que lo nòstre òme n'es un dels bolegaires mai

presents. Montat a l'exilh parisenc en 1982, ont començèt tot sol a aprener l'occitan, Joan-Francés Blanc i gabida dempuèi 1990 l'IEO-París, que n'es lo president, e participa a un fum d'activitats: d'emissions per "Radio Pays", de corses d'iniciacion a l'òc dins la banlèga, lo bulletin "Forra-Borra"... A concursat mai d'un còp al "Prèmi Mn. Condò", ont de novèlas sieunas coma "Onzadas" e "Nueit de junh" son paregudas, e en 1995 signèt amb Franc Bardòu, Èric Gonzalès, Èric e Nicolau Rei-Bèthvéder e d'autres lo manifest "Escrituras descobertistas", que foguèt pas sens balhar d'aire fresc al reviscòl literari.

Vaquí un escapolon de cò que vos demòra, se n'enregatz las primièras paginas: lo 2002, aprèp mai d'un Tchernobyl e d'olocaustes de tota sòrta, la Tresena Guèrra Mondiala puèi la montada al poder d'una aliança asiatica que los Japonés e los Han ne son los mèstres, puèi que

tant los Americans que los Russes son estats esfaçats. E dins la seguida, coma reglat, la constitucion d'un Empèri qu'es fondat sus la "docilitat sociala" e que va estremar dins de resèrvas tota minoritat, coma los Cèltas, los Berbèrs, los Macedonians, los Coreans... e, dempuèi lo Tractat de Baiona en 2010, la Comunautat dels Pòbles Pirenencs, que ne fan partida los Catalans, los Bascos, los Gascons, los d'Aragon, los Araneses, los Occitans de Foish...

Mas al dintre d'aquela confederacion, de pichòts grops de "godarics", de resistents afogats que son pas a genolh, començan de s'organizar: recaptan d'armas de pertot e mai fan petar de bombas de Tolosa a Barcelona. Pr'amor que dempuèi un briu òm ven de se mainar que l'Empèri a decidit d'entamenar en grand la deportacion per tot jamai d'aqueles pòbles, ara que la descobèrta dels "punts Chatterjee" vos permet de mandar de fusadas intergalac-

ticas que lo monde i son claufits per milièrs a 200 annadas de lutz, en tot las far cabussar dins aqueles traucs negres... Vertat es que son pas gaires los que van subreviure al cap d'aquel viatge, mas que los cal acaçar quin que siá de Terra Maire. Sustot que l'urani es a mand de s'estarir, tot atal coma lo "marciau" sus Deimòs, una luna de Març, que ne tiravan d'oxigèn.

E lo jorn arriba, lo 15 d'agost de 2078, que Francés Pojada, lo narrador, tomba presonier e, dins quauques setmanas, es forçat de partir, a costat de milanta malurosos que i torna trapar sa femna e sos dos filhs, de cap a Heisei, una afrosa planeta ont dos solelhs infernals vos estòfan de contunh e vos fan somiar a la mòrt...

En brèu: *"Heisei"* es pas sens revertar lo monde de la "benda dessenhada", pr'amor qu'avèm aquí un "divertimento" truffandier tant qu'un roman plan seriós. En efècte: J.-F. Blanc, en bon

Michel Leonardi ditz amb fiertat mas tanben amb un pauc d'amarum que Ricordu a pas jamai beneficiat de las ajudas vengudas de las collectivitats (departament o region) e çaquela la cançon a contribuït a donar un imatge positiu de la Corsega. Ricordu reivindica son ròtle d'entrepresa culturala e pensa que participa al desvolopament economic de l'iscla.

Amb Ricordu trabalhan 85 grops e artistas que son dins lo catalògue. Un quinzenat de musicians professionals còrses venon tanben trabalhar de faïçon regulara pels enregistraments de l'un o l'autre dels artistas.

miegjournal, manca pas de galejar sempre que n'a lo parat. Atal, per cò que qu'es aquela confederacion, lo gascon n'es la lenga administrativa "pr'amor que los Bascos ne volèvan pas entèner a parlar deu catalan" (p. 8). E, quant a la "langue", a Francés Pojada li cal, dins son vielhum, de la revirar a cada còp qu'òm deu la legir, "qu'arrés ací no sap ni aprener lo francés" (p. 16).

Enfin: rèsta sonque a destacar que, se *"Heisei"* es escrit dins un gascon plan granat, son autor preconiza aquí de novèlas grafias consonanticas que benlèu poirián ressarrar lo sistèma occitan del catalan: "deixar" al lòc de "deishar", "medixas" per "medishas", etc.

Col·labora l'Arxiu Occità de la UAB

<http://www.uab.es/inst-ESTUDIS-MEDIEVALS/ARXIU-OCCITA/>

Institut d'Estudis
Medievals.
Edifici B.
08193 Bellaterra (Barcelona)
Telèfon 93 581 11 44
E-mail
arxiuoccita@blues.uab.es

miralhem-mos

“Ère tan dur, mès era passion
ère tan fòrta qu'ac hègem!”

PILAR BARÉS FORGA

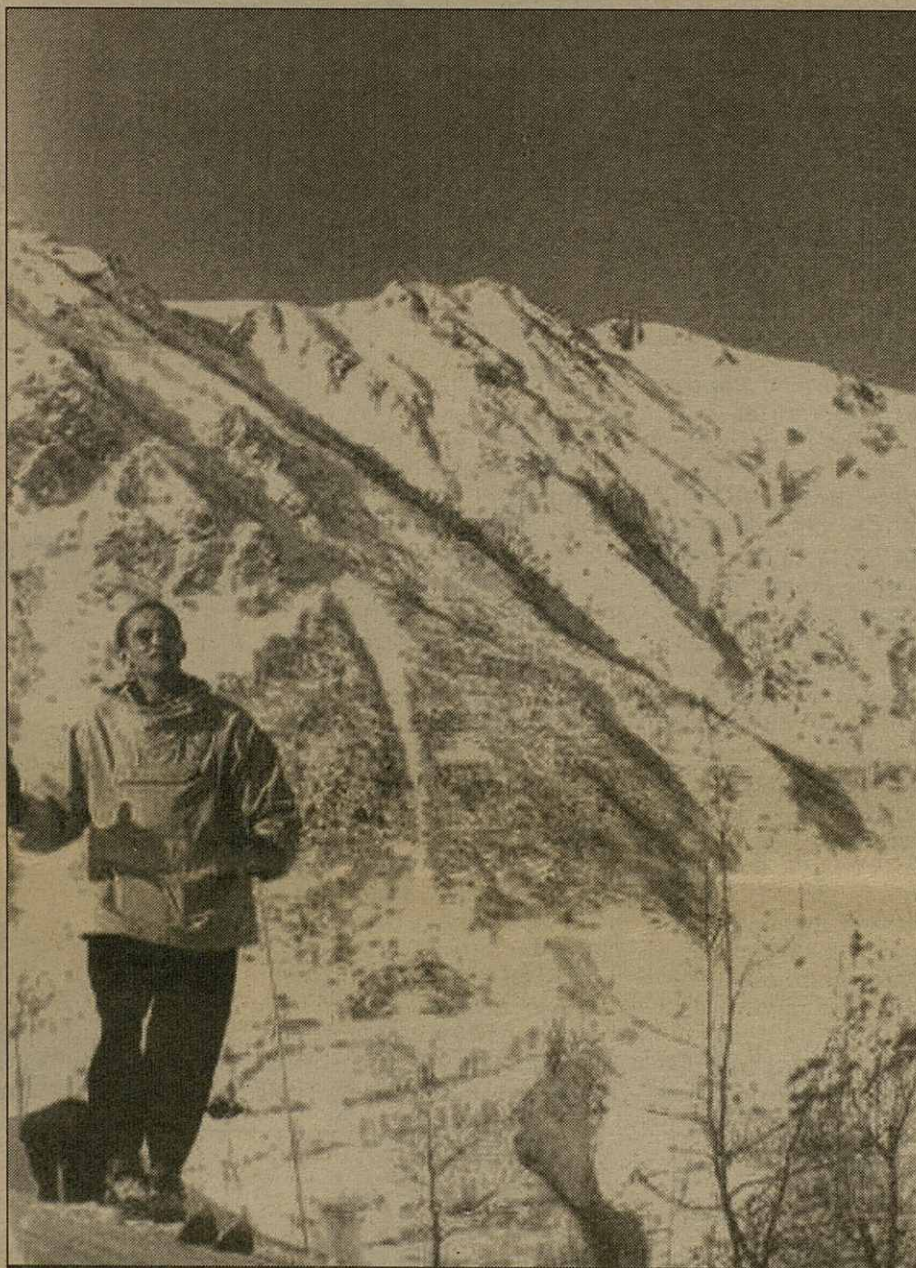
Maugrat aué-ne un hart de nhèu pendent es dus darrèrs dissabtes, damb es lauegi, contunham en tot parlar d'un tèma fòrça relacionat damb aguesta, mès esvitar que mos gesque pes aures!

Èm a darrèrs des ans quaranta, ath torn der an quaranta sèt o quaranta ueit. Eth Centre Excursionista de Catalonha portèc professors d'esquí coma Müller, Segalàs e Pepita Planes. Amassèren ua trentia de gent interessada en apréner a esquiar, sustot joeni. Eth corset auec lòc enes prats der ombrèr de Salardú. Er an següent se tornèc a repetir, mès aguest viatge se celebrèc un petit campionat. Damb aquestes promocions se manaua materiau de segona man -equipaments e ròba- “mès i aguec un lapsus e açò s'arturèc. Non sai ce qué passèc, s'arturèc, e non contunhèc!”

Ara seguida venguec eth “Frente de Juventudes” en tot pensar qu'en país dera nhèu poirien trapar gent damb qualitat entà practicar aguest espòrt. Eth coronèu Villar, qu'auie estat ena Escòla Militar de Montanha e que coneishie era Val, Òsca, Girona -en generau tot eth Pirenèu-, organisèc quauqu corsets d'esquí en otèl Lacreu. Es entrenaments èren plan durs: “peth maitin auíem er entrenament físic e... imaginà-te, de Salardú ath Plan de Beret damb es esquís en còth en tot pujar a pè. Quan arribàvem naut èrem mòrt! E quan baishàvem entàs tres dera tarde, eth dinar se hège a demorar! Atau que siguec eth començament”, ditz Rafael Mombiedro en tot rebrembar es sòns prumèrs ans en aguest espòrt.

“D'aqueri corsets n'i aguec que devingueren entossias des esquí: Pablo Bravo, Andrès Ribera, Felipe e Jose Moga, e dempús vengueren Fransueta e Martimpé, entre d'auí. Despús damb era idia d'aglutinar boni esquaires en Pirenèu, mos amassèren. En Candanchú corrèrem dehòra de concors entà campar qu'ère aquerò que nosati podèvem hèr. E aquiu siguec quan jo hi ua des pròves mès semblanta ara deth campion. Ara seguida, en 1951 se celebrèc eth Campionat d'Espanha. Entà alavetz era premsa -que mos nomena coma indigènes dera Val- ja mos compdaue entara pròplèu Olimpiada Blanca deth 52 en Òslo. Abantes d'anà-i ja auíem estat en Andorra e en Pòrt de Navacerrada”.

En un de tanti diaris d'alavetz ditz qu'er equip espanhòu d'esquí, un viatge selleccionat, gessie entà Austria entà entrenà-se abantes de córrer en Òslo. Aguest equip ère format per: Viladomat, Poll-Puig, Mollne, Ribera, Arias e Mombiedro. Enes entrenaments i aguec fòrça lesionats, per exemple a Ribera se lo'n portèren entà Munic perque s'auie trincat ua cama, e Mollne e Mombiedro se heren mau. Aguesti petits accidents son era consequéncia dera pòga formacion e dera inexperiéncia espor-

Fòto hèta enes Cunhasses de Bagergue, apruprètz enes ans 60

tiua qu'auien pr'amor qu'eri madeishi se considerauen encara uns poriquets en aguest ahèr. Mès contunhèren anant entà d'auí campionats.

“Ara fin en 1958 ja se hèc un campionat aciu, encara non i auie es installations perque eth prumèr telesèra s'inaugurèc en deseme der an 64 amassa damb era Escòla d'Esquí Espanhòla, que la creeren entre Bravo, es dus Moges, Arias e Mombiedro. E eth prumèr cargue de director, tant dera estacion coma dera Escòla, l'ostentèc Luis Arias.” Destaque Rafael Mombiedro cò que representaue celebrar un campionat en Aran. Gent de tota era Val pugèc entà Baquèira, jamès se i auie vist tanta gent. Se repartiren tiquets e meteren autocars entà pujà-les tàs pistes. “Aguest campionat, cau d'ider, -hig Rafael- que siguec ben organisat; ac heren fòrça ben. Jamès auia vist tanta gent en uns campionats en Baquèira coma alavetz. En auer acabat se hec un repartiment de prèmis, balh e vin caud en Salardú. Aguest viatge guanhè totes es pròves. Siguí campion d'Espanha d'Esclalom Especiau e deth Gigant, damb 25 ans. Era pròva ère baishar eth descens dera còta 2.200, a on i auie quate pòrtes metudes, enqua-

baish ena estacion. Non pensaua baishar perque ère un descens “a tumba abiarta”, e m'encoratgè. En lòc de hèr quate viratges entà non cuèlher tanta velocitat, atau coma auia quedat damb es companhs, baishè tot rècte coma auien hèt es mèns companhs qu'anauen ath mèn dauant! E atau guanhè, mès... se jo baishi eth prumèr, non lo guanhí!”

“Dempús deth 58, aciu non s'an hèt mès campionats. Pròves òc. En an 80 se hec era Copa deth Mon Super 40, pròva importanta. I prení part, quedè eth quinzau. Tanben, dempús

de retirà-me, è participat en campionats de veterans e me les è corrudes lèu totes.”

Rafael Mombiedro s'a dedicat tanben a hèr esquí de fons enqua hè dus ans. Practicaments a estat en totes es Marches de Beret. Darrèraments, era sua satisfaccion ère podè-se classificar damb corredors plan mès joeni, non pas peth temps senon pera tecnica. En an 85 quan hège de professor ena escòla, organisèc dus corsets de dues setmanes pr'amor que creiguie qu'aguesta modalitat ère ideau entara gent d'Aran. Eth corset aguec exit; se i apuntèren quaranta cinc personas, mès er an següent era gent non s'animèc. -Açò òc qu'ei plan domatge!- “Maugrat qu'ena Marcha Beret, ua des marches mès populares d'Espanha, i participaue pòga gent d'aci, ara cada viatge era gent se i anime. Mès, ara, enes carrèrs i èm quate gats, e ath delà èm tostemp es madeishi.” E contunhe en tot se planh qu'en un país de nhèu i age tan pòga aficion e participacion. Cre que i calerie mèter un shinhau mès d'interès tant a nivèu personau coma institucionau.

“Quan jo comencè a esquiar damb Pablin, es Moges e d'auí, esquiauem damb tauletes de rastilhèr penjades damb un hèr de correja e dues puntes. E jo, damb un shinhau d'idia, li meteva un bocin de lhauna d'un pòt de tomata entà non espuntà-se e dus garròts de mata, e tira milhes... En 48 quan arribèren es esquaires deth Pòrt, un destacament de soldats, nosati les agarràuem es esquís e non veigues quin cambi! Quan comencè a gèsser entara Molina o entà d'auí campionats, eth tunèu ère barrat. Gessia solet entàs tres e mieja deth ser a pè e entàs dues agarràuem eth coche de linha en Estèrri. S'era nhèu acabave de quèir me metia es esquís, eth morralet ena esquia e era maleta entà cambià-te era ròba perque quan arribaues en Barcelona non podies anar damb anorac o giqueta. Ère tan dur, mès era passion ère tan fòrta qu'ac hègem! Ara que sò gran considèri que n'era un shinhau insconscient.”

Deu d'èster eth sòn caractèr dubèrt e era sua senzilha qu'a hèt qu'arribèsse a on a arribat. Ara plan satisfèt, ditz que ja a esquiat tot aquerò qu'auie d'esquiar, cò de prumèr ei cuedà-se era cama.

La Setmana

B. p. 86 — 64230 LESCAR

Telefòne : 05 59 68 66 79

Telecopia : 05 59 68 67 17

Setmanèr occitan d'informacions publicat per la
S. C. O. P. — S. A. R. L. VISTEDIT
Las Campanhas 64150 SEUVALADA

Director de la publicacion : David Grosclaude